

ZVLÁŠTNÍ SKUTEČNOSTI VS. UTAJOVANÉ INFORMACE

Mgr. Martin Hable

18 | 2 | 2025

PRÁVNÍ RÁMEC BEZPEČNOSTNÍHO MANAGEMENTU

- **Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky**
- **Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky**
- **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky**
- **Zákon č. 239/2000 Sb., Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů**
- **Zákon č. 240/2000 Sb., Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)**
- **Další speciální zákony**
- **Podzákoné právní normy, koncepce a strategie**

ZVLÁŠTNÍ SKUTEČNOSTI - PRÁVNÍ RÁMEC

- **zákon č. 240/2000 Sb., Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)**
- **Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)**
- **MV-45519-1/PO-OKR-2015 - Metodická pomůcka pro označování, evidenci, manipulaci a ukládání písemností a jiných materiálů obsahujících zvláštní skutečnosti a postup při určování osob ke styku se zvláštními skutečnostmi**

ZVLÁŠTNÍ SKUTEČNOSTI I

- **Jde o údaje z oblasti krizového řízení, které by v případě zneužití mohly vést k znemožnění nebo omezení činnosti orgánu krizového řízení, ohrožení života a zdraví osob, majetku, životního prostředí nebo podnikatelského zájmu PO nebo PFO nebo jinou obdobnou činností podle zvláštních právních předpisů, pokud tyto údaje nejsou utajovanými informacemi.**
- **Orgány krizového řízení označují krizové plány a ostatní listiny, nosná média a jiné materiály obsahující zvláštní skutečnosti slovy "Zvláštní skutečnosti" nebo zkratkou "ZS".**
 - Uvedené označení není stupněm utajení podle zvláštního právního předpisu.
- **PO a PFO označují po projednání s příslušným orgánem krizového řízení listiny, nosná média a jiné materiály obsahující zvláštní skutečnosti poskytované orgánům krizového řízení.**

ZVLÁŠTNÍ SKUTEČNOSTI II

- **Listiny, nosná média a jiné materiály obsahující zvláštní skutečnosti se evidují v samostatném jednacím protokolu a ukládají se odděleně od ostatních písemností.**
- **Pracovníci oprávnění se seznamovat se zvláštními skutečnostmi musí být zapsáni ve zvláštním seznamu, který schvaluje vedoucí orgánu krizového řízení nebo jím pověřený pracovník.**
- **Pracovníci oprávnění se seznamovat se zvláštními skutečnostmi a osoby, které se s těmito skutečnostmi seznámily při plnění úkolů krizového řízení, jsou povinni zachovávat mlčenlivost:**
 - o zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost a jeho rozsahu rozhoduje vedoucí orgánu krizového řízení nebo jím pověřený pracovník.

ZVLÁŠTNÍ SKUTEČNOSTI III

- **Pracoviště, kde se ukládají listiny, nosná média a jiné materiály obsahující zvláštní skutečnosti, používá pouze jeden vstup, který musí být zajištěn proti volnému vstupu osob, které nejsou oprávněny se seznamovat se zvláštními skutečnostmi.**
- **Jestliže PO nebo FO žádá orgán krizového řízení o informaci podle zvláštního právního předpisu, přičemž požadovaná informace je označena jako zvláštní skutečnost a žadatel k této informaci nemá oprávněný přístup, povinný subjekt žadateli tuto informaci neposkytne.**
- **Prováděcí právní předpis upraví:**
 - podrobnosti o označování, stanovení režimu evidence, manipulace a ukládání písemností a jiných materiálů obsahujících zvláštní skutečnosti,
 - postup při určování osob ke styku se zvláštními skutečnostmi.

UTAJOVANÉ INFORMACE - PRÁVNÍ RÁMEC

- **zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti**
- **Upravuje zásady pro stanovení informací jako informací utajovaných, podmínky pro přístup k nim a další požadavky na jejich ochranu, zásady pro stanovení citlivých činností a podmínky pro jejich výkon a s tím spojený výkon státní správy.**
- **Státní správu v oblasti ochrany UI a bezpečnostní způsobilosti vykonává Národní bezpečnostní úřad.**

UTAJOVANÉ INFORMACE I

- **Utajovanou informací je informace v jakékoliv podobě zaznamenaná na jakémkoliv nosiči označená v souladu se zákonem, jejíž vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu ČR a která je uvedena v seznamu utajovaných informací.**
- **Zájmem ČR je zachování její ústavnosti, svrchovanosti a územní celistvosti, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, mezinárodních závazků a obrany, ochrana ekonomiky a ochrana života nebo zdraví fyzických osob.**

UTAJOVANÉ INFORMACE II

- **Původce utajované informace je orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, u nichž utajovaná informace vznikla.**
- **Neoprávněná osoba je fyzická nebo právnická osoba, která nesplňuje stanovené podmínky přístupu k utajované informaci.**
- **Bezpečnostní standard je utajovaný soubor pravidel, ve kterém se stanoví postupy, technická řešení, bezpečnostní parametry a organizační opatření.**
- **Bezpečnostním provozním módem prostředí, ve kterém informační systém pracuje, charakterizované stupněm utajení zpracovávané utajované informace a úrovněmi oprávnění uživatelů.**

UTAJOVANÉ INFORMACE - STUPNĚ UTAJENÍ

- **Vyhrazené**

- vyzrazení nebo zneužití může být nevýhodné pro zájmy České republiky.

- **Důvěrné**

- vyzrazení nebo zneužití může způsobit prostou újmu zájmům České republiky.

- **Tajné**

- vyzrazení nebo zneužití může způsobit vážnou újmu zájmům České republiky.

- **Přísně tajné**

- vyzrazení nebo zneužití může způsobit mimořádně vážnou újmu zájmům ČR.

DRUHY ZAJIŠTĚNÍ OCHRANY UTAJOVANÝCH INFORMACÍ

- „Personální bezpečnost“ – osoby a jejich příprava
- „Průmyslová bezpečnost“ – opatření k regulaci přístupu podnikatele a jejich ověření
- „Administrativní bezpečnost“ – opatření k regulaci tvorby a manipulaci
- „Fyzická bezpečnost“ - opatření k zamezení přístupu neoprávněných
- „Bezpečnost informačních nebo komunikačních systémů“ – bezpečnostní standardy systémů
- „Kryptografická ochrana“ – opatření při tvorbě a manipulaci

UTAJOVANÉ INFORMACE - ZPROŠTĚNÍ MLČENLIVOSTI

- **V řízení před orgánem státu může, na žádost tohoto orgánu, odpovědná osoba orgánu státu, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží, fyzickou osobu zprostit povinnosti zachovávat mlčenlivost, nestanoví-li zákon jinak**
- **Zproštění mlčenlivosti se vztahuje pouze na příslušnou utajovanou informaci, a to v nezbytně nutném rozsahu a na dobu nezbytně nutnou.**
- **Zproštění mlčenlivosti lze odepřít v případech, kdy by tím mohlo dojít k mimořádně vážné nebo vážné újmě zájmům ČR anebo k ohrožení života či zdraví osob.**

STUDIJNÍ MATERIÁLY

- [zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů \(krizový zákon\) - web](#)
- [nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů \(krizový zákon\) - web](#)
- [MV-45519-1/PO-OKR-2015 - web](#)
- [ÚZ č. 1559 - Krizové zákony, HZS, Požární ochrana, Obnova území](#)
- [Skripta ochrany obyvatelstva a krizového řízení – dostupné zde: \[Hasičského záchranného sboru České republiky v sekci krizové řízení/ke stažení\]\(#\)](#)

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. Martin Hable
martin.hable@vsci.cz
Martin.hable@hzscr.cz
950 811 563
778 547 762